

[Edvard Sørensen.]

at der sikres Befolkningen i Sydslesvig Adgang til, saafremt den selv nærer Ønske derom, og naar Forholdene efter en Aarrækkes Forløb er tilstrækkeligt afklarede, under betryggende Vilkaar og paa eget Ansvar at udøve sin Selvbestemmelsesret og frit tilkendegive sine Ønsker om Landsdelens politiske Fremtid og Styreform.“

Der kom til at staa:

„Under disse Omstændigheder agter den danske Regering ikke at stille Forslag om nogen Ændring i Sydslesvigs statslige Tilhørsforhold. Det maa bero paa den sydslesvigske Befolkning selv, hvorvidt den ønsker at rejse Spørgsmaal om Adgang til at udøve sin naturlige Selvbestemmelsesret.“

Man ser ogsaa her tydeligt og klart den Linie, vi har fulgt, at vi har søgt fra første Begyndelse at forankre det, som de Partier, der har tiltraadt Noten, er enige om, den naturlige Selvbestemmelsesret, forankre den i Fredstraktaten.

Trods disse Forringelser kan de Grupper af Rigsdagens Partier, der har tiltraadt Noten, ikke løbe fra den Kendsgerning, at de har anerkendt den sydslesvigske Befolkningens selvfølgelige Adgang til til sin Tid at udøve sin naturlige Selvbestemmelsesret. Naar man fra disse Partiers Side derfor taler om, at Regeringen, specielt Statsministeren i sine Taler ikke har været i Overensstemmelse med Oktobernoten, kan man med fuld Ret sige det samme om det ærede Medlem Hr. Christas Møller og om Medlemmer af Socialdemokratiet og Det radikale Venstre, der til Stadighed samtidig med, at de har angrebet Venstre, har gjort, hvad de kunde for at sløre Begrebet den naturlige Selvbestemmelsesret. En saadan Ret er naturligvis illusorisk, hvis man ikke, samtidig med at man anerkender den, vil gøre, hvad man kan, for at den kan komme til Udøvelse. Det har Statsministeren, det har Partiet Gang paa Gang understreget, samtidig med at det tydeligt er sagt baade her i Tinget og ude i Landet, at Statsministeren og Venstre indtil ikke af andre Partier kan lade sig diktere, hvordan Venstre maa handle i dette Spørgsmaal.

Under Dansk Samlings Forespørgselsdebat den 28. Februar i Aar udtalte jeg bl. a. — det findes Sp. 3015 —:

„Det er jo ikke ukendt, at der, om end vi er enedes om det Grundlag, som disse Noter giver Udtryk for, ikke har været fuld Enighed fra alle Sider. Vi har arbejdet Opfattelserne ind mod hinanden.

Vi har naaet et Resultat, som er det Resultat, Regeringen staar paa i Dag, og som er Regeringens Politik udadtil, men som jo ikke fuldt ud dækker Opfattelserne fra alle Sider.

For vort Partis Vedkommende kan jeg sige, at vi aldrig har lagt Skjul paa, hvordan vi ser paa det Spørgsmaal, og hvilke Maal vi har stillet os. Det giver sig klare Udtryk i den Udtalelse, som blev fremsat paa Venstres Landsmøde den 21. September 1946.“

Der udtales dér, at vi ikke vil nogen Voldspolitik og derfor ingen Ændring af Grænsen uden Befolkningens Ønske og Vilje, ikke ønsker nogen Afstemning i Sydslesvig nu som Grundlag for et ændret Statstilhørsforhold, men vil et Arbejde for at skabe og sikre Frihed og lige Vilkaar for Dansk og Tysk til et kulturelt, folkeligt, nationalt og politisk Arbejde i Sydslesvig og Støtte til Danskheden dernede, saa den kan vinde frem og faa større og større Tilslutning. Skulde dette Arbejde gennem en Aarrække lykkes i en saadan Grad, at der er en Mulighed for, at der i Sydslesvig eller Dele deraf er sket en Sindelagsændring af et saadant Omfang, at der ud fra folkelige og nationale Motiver vil være et Flertal for et Statstilhørsforhold til Danmark, maa vi tage en Folkeafstemning dernede og paa Grundlag deraf drage Sydgrænsen.

„Det er det, som har været Venstres Landsorganisations Krav, og det er det, som mit Parti er gaaet ind for.“

Senere siger jeg:

„Vi har ment indtil nu, at det var rigtigt, at vi forsøgte paa at samle et Flertal, selv om vi ikke fuldt ud kunde naa det, vi ønskede, men det skal indrømmes, at der kan komme Situationer paa Vejen fremad, hvor vi igen maa tage Stilling til dette Spørgsmaal, hvor vi igen maa se, om vi stadig kan samle et stort Flertal om det, som vi tror kan gavne den Sag, vi alle holder af og alle ønsker skal fremmes.“

Af disse Citater ses det, at Venstre har fulgt sin politiske Linie paa dette Omraade fra 1945 til i Dag, og at vi aldrig har lagt Skjul paa, hvordan vor Politik var, og at vi blandt den danske Befolkning vilde søge at vinde et Flertal for vor Opfattelse. Jeg maa derfor paa det bestemteste tilbagevise, at Venstre eller Statsministeren har været illoyal over for de Partier, der sammen med os har tiltraadt 19. Oktober-Noten.

Det andet Angreb, gaaende ud paa, at Statsministeren og dermed ogsaa Venstre med sin Agitation har brudt givne Løfter: